

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adausele sale „Foaia Interesantă”, „Foaia de glume”, „Bobîrnaci” și broșurile „Spicuri Economice”, este: pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — **Pentru economiștii numai 6 cor. la an!** „Lib.” cu „Foaia Int.” pt. economiști 5 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foaie națională politică.

o o o

Apare în fiecare JOL

Inserțiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — La inserate ce se dau de mai multe ori, să fac reduceri de taxă
Inserțiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte.
— Manuscrisurile nu să dau înapoi. —

Armatele române în Bulgaria!

Ele au trecut Dunărea pe la Călărași și Oltenița; alt rînd a înaintat prin Dobrovia, și au cuprins orașele de pe țărmul Dunării: Silistra, Tutrucaia și Rusciucul! Iar la Mare: Balçicul. Și înaintează spre Varna!

Pe Bulgaria a părăsit-o norocul războiului! A fost bătută peste tot locul de Sîrbi și Greci. Acum cere umilită pace! Bulgarii, plini de amărăciune, să răscoală! — *România va avea încă să facă pace în Bulgaria!*

Faptele din zilele din urmă ale săptămînei trecute pe cîmpul de războiu, s'au urmat unele pe altele cu o repeziciune amețitoare și au ajuns acolo, unde până pe Joi, în săptămîna trecută, nimeni nu cuteza nici să le viseze macar!

Astăzi lumea stă uimită, ca amețită, în fața știrilor despre ce s'a petrecut acolo în cîteva zile! Iaca pe scurt ce s'a întîmplat:

Bulgaria, cea pîn' aci tot biruitoare, îngîmfată și luîndu-se de pept cu toată lumea, — *e azi căzută în genunchi naintea Rusiei, ca s'o mintuiască de totala nimicire prin Sîrbi și Greci!* S'a retras din toată Macedonia, recunoscîndu-se bătută și neputincioasă!

Armatele române au intrat încă de Vineri în Bulgaria, trecînd Dunărea prin două puncte și prin Dobrovia, și au cuprins întreg Cuadrilaterul, ce i-se cuvenea demult, — *fără să întîmpine vre-o împotrivire!* Contra ei Bulgaria n'a mai ridicat nici un deget! În loc de tunuri, la Silistra armata română a fost întîmpinată de primarul orașului *cu pâne și sare* — semnul supunerii!

Mai izbucnită fiind și răscoala în Bulgaria, această țară, până ieri atît de falnică, e azi cea mai nenorocită țară din Europa! Mai mult ca ori-cine, Bulgaria simte cumplitul adevăr al vorbeii: „Cînd norocul și schimbă pasul, N'aduce ani ce aduce ceasul!”. Decît că la ea nu e numai „norocul” de vină, ci mai presus de toate nebunia politicilor ei, mai ales a îngîmfatului și încăpățînatului Dr. Danev, care

și-a împins țara în întreaga groaznică nenorocire în care azi să zbate. Ii aruncă în tină muiată cu sînge, cununa de glorie ce și-o pusese pe cap prin războiul de pînă aci!

Iată știrile pline de aprinderi ale zilelor de Vineri, pînă azi, Luni dimineața:

Vineri, 11 Iulie.

(Știrile de Joi după prînz și de Vineri)

Berlin. — Ziarul „Vosische Zeitung” află din Petersburg, că nu e adevărat că Rusia ar fi cerut ajutorul de mijlocitoare a altor puteri pentru a face pace între Bulgaria și Sîrbia. Cît privește România, guvernul rusesc, așa să vorbește prin Petersburg, — nu e contrar linutei și pășirii României!

București. — Dl. Sebeco, ambasadorul rusesc la București, încă și-a arătat într'acolo părerea, că cea din urmă rază de nădejde a păcii în Balcani (din jos de Dunăre) este tocmai mobilizarea României! Poate asta să aducă în ori pe frații certaji de acolo.

De altfel, aceea ce acum să petrece între Bulgaria și contrarele sale, nu mai e războiu regulat și omenesc, ci aruncare sălbatecă de om asupra om, — cu gînd de stîrpire!

Budapesta. — Din Belgrad să scrie unei foi maghiare: Am fost de mai multe ori de față la sosirea răniților de pe cîmpul de războiu și i-am cercetat și în uriașele spitale de aici în care zac vre-o zece mii, și ce am văzut aci, arată, că de fapt aci nu să mai dă războiu ca lumea, ci aproape numai înăerare pept la pept! Din alte războaie răniții au răni făcute

în trupurile lor de gloanțele venite dela inimie. Iar rana glonțului e ușoară: o gaură prin pulpă, prin os, prin mână ori picior, prin umăr, — rane în felul seu ușoare, cari fac numai pe om să nu mai poată lupta, dar nu l'omoaară, dacă cumva nu l'au lovit în părțile așa zise „nobile”, gingașe, ca în cap, inimă, plămîna. Printre o sută de răniți de aceștia de glonț, abia își vin, în alte războaie, nainte 5—6 loviți de sabie ori călcați de cal sau împunși de baionetă.

Între răniții ce vin acum de pe cîmpul de războiu al Bulgarilor cu Sîrbii, vin foarte rari răniții de glonț și aproape toți sunt cu tăieturi adînci de sabie și de baionetă, rupturi, împunsături sălbatece, — par'că vin dela bătaie de crișmă, nu din războiu dus cu mijloace de lume înaintată!

Să vede din asta, că acești oameni să bat mai mult pept la pept, decît din depărtare! În ura lor nu-și fug din cale unii altora, ci trec prin gloanțe și să aruncă sălbateci unii pe alții, de-și scot ochii cu armele, să împung cu baionetele în obraz, în pept, în picioare, unde ajung! Își dau cu pușca în cap! Să bat cu adevărat orbește! De aceea și vin așa de mulți răniți! Căci ei, ajungînd șir la șir, pept la pept, acolo tot omul e lovit de cel din fața lui! — Nu ca în lupta din pușcă din depărtare, unde numai cîteva gloanțe nimeresc, cele mai multe zboară în aer gol.

De aceea să și zice acestui războiu: cel mai sîngeros războiu!

Sofia. — Comanda militară bulgară a dat poruncă, ca toți bărbaii mai voinici dela trainurile armatei (de pe lîngă carele cu hrane și cu gloanțe ce vin după armate) să fle duși sub arme și trimiși în

liniile de foc, — iar slujba lor pe lîngă cară să o facă femeii!

Semn vădit acesta, că Bulgarii au ajuns pe sfîrșite cu bărbaii în stare de purtat arme. Ei sunt siliți a-și duce în foc și pe cei de jumătate buni (că pe lîngă carele trainurilor nu să pun doar voinici, ci oameni cu oarecari scăderi și neputințe).

București. — Sute de tineri veniți sub arme și dornici de războiu, sunt plini de ciudata teamă: *le e frică că nu vor avea cu cine să bate!* Căci — zic ei — iaca trufașii nostri vecini nu pot răpune nici pe Sîrbii și Grecii cei mult mai slabi ca ei. De unde vor lua o armată vrednică a ni se pune nouă în față, care trebuie să fle de două ori așa mare ca cea încăerată cu Sîrbii și Grecii? Ne e teamă că ne vom putea duce la plimbare prin Bulgaria pînă unde vrem, că nu vom găsi împotrivire vrednică de a ne încorda și noi odată brațele, ca s'o strîngem la pieptul nostru așa cum am dorîl..

Iorga și alții, cer loc în slujba armatei.

București. — Profesorul universitar N. Iorga e scutit de slujba în armată, ca susținător de familie, (singurul fiu al unei femei văduve iar azi și tată a unei familii număroase de 7 membri!). A servit numai timpul scurt ce să cere de învățatură pentru cei în rezerva suplinitoare, — Văzîndu-și țara în fața războiului, dl. Iorga a scris ministrului de războiu, că abzice (lapadă dela sine) dreptul seu de scutit din slujba armatei, și cere ministrului de războiu să-l folosească și pe dsa, unde va afla de mai bine și de lipsă!

București. — Ca „voluntari” (cari nu-s încă supuși legii de apărare sau au scăpat neasentați, ci acum de bună voe să înștinjează a sări și ei cu arma întru apăra-

rea și mărirea Țării), — s'au înșliințat și domniile Ioan și Vintilă Brătianu ofițeri de artilerie în rezervă, cari însă, ca deputați, membri ai sfatului țării, sunt scutiți prin lege a fi chemați sub arme. Ei au abzis de dreptul acesta ce li-l dă legea și s'au scris pe lista voluntarilor, pe cari ministerul de războiu să-i folosească când și unde află de trebuință!

Tot așa ca voluntari, simpli soldați, s'au înscris: dl V. Morțun (om la 48 ani) fost ministru al Țării, apoi dnii I. C. Duca, scriitorul Pătrășcanu, medicul de județ, Dr. N. Lupu, și sute și sute de alți cărturari și învățați ai țării.

Ei dau prin asta o minunată pildă de patriotizm! Căci oameni cu drept de a sta de-oparte (fie că nu au fost luați la cătane, fie că prin slujba ori starea lor, sunt scutiți de a purta arma), — ei își lapădă acest scut al legii și își pun peptul în slujba țării, primejduindu-și și ei, alătura cu ceilalți apărători, viața lor, dacă să va cere!

Cu astfel oștiri a merge în războiu, — e a merge la sigură biruință!

București. — Din Macedonia s'au dus, în timpul din urmă foarte mulți Români (Cușovlahi) la America. Ei sunt acolo încheși în Societăți osebite ale lor. Trei din aceste Societăți române macedonene din America, au vestit, că 4500 de Cușovlahi să înșliințază ca voluntari (de bună voe) pentru armata României, fiindcă aceasta are în vedere și ușurarea sorții Românilor Macedoneni! — Comitetul pentru primirea de voluntari dela București, li-a telegrafiat, ca să plece numai decît! Ei vor fi acum pe vapor și în 14 zile vor fi și ei sub steagurile țării-mame, luptătoare pentru mai buna soartă a frajilor de din afară de hotarele ei!

București. — Ieri (Mercuri) s'a ținut aici un mare stat ministerial sub președinția dlui Titu Maiorescu, în care, avîndu-se în vedere, că Bulgarii vestesc mari izbînzi pe cîmpul de războiu (erau laudele mari ale Bulgarilor că ar fi nimic ori prins armata sîrbească din Valea-Timocului), — guvernul român a hotărît, că de cumva Bulgarii au până Sîmbătă izbînzi hotărîtoare asupra Sîrbilor și Grecilor, — România începe numai decît lucrările de înfrînare a Bulgarilor, căci ea, România, nu poate îngădui ca Bulgaria să nimicească pe Sîrbia și să-și crească hotarele ei prea tare!

București. — Damele române din cele mai înalte familii să întrec a se înscrie în societatea „Crucea Roșie” (pentru îngrijirea celor răniți în războiu și a bolnavilor), societate a cărei înaltă Ocolitoare (patroană) e însăși M. S. Regina. Așa dna Eliza I. Brătianu (soția dlui Ionel Brătianu, căpetenia politică a partidului liberal) a vestit,

că dsa singură dăruiește un despărțămînt de spital cu 170 de paturi pentru bolnavi și toți îngrijitorii de lipsă la atîta bolnavi, și le poartă grija și cheltuiala! (Și aceasta cere cheltuieli foarte mari, pe care nobila familie le ia singură asupra sa!) Dna Sabina Cantacuzino, soție de fost ministru, dăruiește 100 de paturi cu tot ce e de lipsă lor și slujitori și toate! Iar prințesa Calimachi alte 100 paturi.

Incolo alte familii boerești, care după puterea ei, cite 50—60 paturi, sau mai puțin, — dar toate să întrec a aduce jertfe, prin cari să aline suferințele vitejilor fii ai Țării, cari ar cădea răniți în războiu.

Astea numai din partea despărțămîntului femeilor dela Societatea „Crucea Roșie”. Dar aceeași Societate își are despărțămîntul seu de bărbați. Acesta are iarăși adunate daruri și ajutoare pentru îngrijirea alor alte sute și sute de paturi pe sama spitalelor militare în care vor fi aduși răniții din războiu.

Viena. — Ziarul »Die Zeit«, foarte cetit și cu vază, scrie, că România are puse pe picior de războiu 600.000 de oameni, cari li fac cheltuieli pentru cari nu să mai poate mulțumi cu linia Turtucaia—Dobrici—Balcic, ci trebuie să ceară și să-și iee mai mult! Ziarul vienez ține a ști, că România își va lua altă linie: cea care duce dela orașul Varna, de pe țărmul Mării Negre, peste Șumla, și de aci prin partea de sus a Bulgariei spre Plevna și pînă la Prijița. Adecă să rupă pe țărmul drept al Dunării o fașie de hotar, pe care să află mulți Români, și spre Mare, întreg Cuadrilaterul, (cunoscut cetitorilor nostri din nr. 4 al Foiilor Interesante de astan).

Ba ziarul vienez ține a ști și mai multe: Ci că Sîrbia, fiindcă România o scapă acum să nu fie călcată în picioare de Bulgaria, ar fi învoită să dea și ea României colțul de sus, spre Dunăre, al Sîrbiei, zis »Valea Timocului«, (preț cam cît un comitat dela noi din Ardeal), căci și această Vale e plină de Români. În schimb Sîrbia ar căpăta o bucată mai mare din Macedonia, pe unde locuiesc numărăroși frați de-ai ei.

Cam frumos vis ne deșteaptă ziarul vienez, și frumos ar fi, ba și firesc, ca el să se intruzeze. — Dar nu putem crede ca Rusia să lase ca așa fașie lată de pămînt azi bulgar, să fie sfășiată din Bulgaria și trecută la România. — România și-ar pute-o lua, nu-i vorbă, dacă nu s'ar amesteca nimenea din vecinii ei mai mari, în încăerarea dintre ea și vecina sa cea amejită de o trufie curat — ungurească!.

Lupta cu Sîrbii.

Belgrad. — Sosesc știri despre retragerea armatelor bulgare în mai multe puncte, ca fiindu-le starea prea strîmtoată prin contrari. Joi dimineața la 4 ore armatele bulgare au atacat pe cele sîr-

bești la Zajciar, dar au fost respinse de Sîrbi. Bulgarii au renoit de 4 ori atacul lor, dar de tot atîtea ori au fost respinși! După al 4-lea atac, Bulgarii au fost siliți a să retrage în fugă fără rînduială!

Belgrad. — Comanda oștilor bulgare a fost silită a da poruncă pentru o concentrare (adunare înnapoi) a trupelor dela centru (dela inima așezării lor) pînă la Radovaș.

Și fiindcă cîmpurile de războiu sunt coperite cu mii și mii de morți în putrezire, — în Istip a izbucnit *coleră*. De-aceea și comanda sîrbească a dat poruncă să se înceteze atacurile mai departe în acest punct, folosind pauza pentru îngroparea morților și culegerea răniților. Numărul răniților bulgari aflători sub îngrijire sîrbească, e de zece mii!

Belgrad. — Legătura între armatele sîrbești și cele grecești, s'a împreunat iară!

Soartea Bulgarilor întoarsă spre rău!

Viena. — Vine știrea că Bulgarii au fost siliți a deșerta și *Krivolaș-ul*.

Belgrad. — Amănuntele de pe cîmpul de războiu spun, că ziua de 7 lunie a fost zi de mare glorie pentru Sîrbi, în lupta dela Cociana. Aici aripa dreaptă a Bulgarilor o formau 50 de batalioane cu 100 tunuri — și această aripă a fost cu totul înfrîntă de Sîrbii! Tot atunci aripa stîngă a fost silită a să retrage 35 kilometri napoi, — acolo unde fusese la începutul războiului!

Lupta cu Grecii.

Üsküb. — Armata bulgară de sub comanda generalului Ivanov (cel pentru a cărui „bravură” Regele a plîns de bucurie!), să retrage mereu din calea armatei grecești ce o urmărește!

General bulgar înlăturat.

Viena. — „Revista Militară” (Militärische Rundschau) află, că soartea armatei bulgare s'a întors spre rău!

Regele (bulgar) a înlăturat dela slujba sa de comandant peste armatele luptătoare bulgare pe generalul Savov, ținînd că nepriceperea lui ar fi pricina slăbului mers al lucrului pe cîmpurile de războiu! A dat comanda peste toată lupta, generalului Dimitriev, dela care nădăjduiește mai mult.

Sîmbătă, 11 Iulie.

— Știri tot mai rele despre Bulgarii! —

Sofia. — Ieri noapte ministri s'au adunat toți la sfat, sub președinția Regelui. Sfatul avea să se înțeleagă ce să facă față de pășirea României? Cu ce să se mai apere și contra acesteia?

Și a ținut sfatul plin de griji, ba de spaimă, de sara dela 10 ceasuri pînă dimineața la 4! Au fost chemați și toți conducătorii partidelor politice.

Partidele de împotrîvire guvernului, au fost și acum de părere, că numai decît să se facă pace cu România, — pînă nu începe a le ataca țara! Căci prin pace cel puțin să ferește țara de o urmîlire ce o poate ajunge (ba de sigur o ajunge!) de a să vedea căzulă în genunchi și în rane sîngerînd la picioarele României!

Doctor Danev, ministru președinte, s'a îndărătnicit și acum, dar după toate semnele el va trebui să cadă jertfă politice sale de încăpășinare și orbire.

Bulgaria umilită!

Li merge tot mai rău pe cîmpul de războiu!

— Ea roagă pe Rusia să mijlocească pace! Conzulul bulgar din Rusia cere cu lacrimi în ochi guvernului rusesc, să sară în ajutorul Bulgariei înfrîntă!

Sofia. Guvernul bulgar a adus la cunoștință celui rusesc, că, pentru a putea pune capăt luptei ucigăse între frați (așa! Acuma-s, frați Sîrbii, după ce nu i putuși mânca fripiți în unsoarea îngîmfării tale proaste!) — e învoită să înceteze luptele! Cu alît mai virtos, că Bulgaria nici acum nu să privește pe sine în stare de războiu (!! dar ce? în joc de-a mîngea, de-a una și fuga?). Zice că, pentru încungiuirea vîrsării de sînge mai departe, să lasă cu totul în voia Rusiei! Ea să facă cum va afla de bine împărșirea pămînturilor pentru care fu ..jucăria asta de războiu.

Viena. — Bulgaria, simțindu-și starea strîmtoată și ca armată și ca finanțe (în ce privește banii de lipsă), s'a întors spre marile puteri cu rugarea să întrevină ele la Grecia și Sîrbia, să închee un armistițiu (stare pe loc a armelor, încelarea pe-o vreme a luptelor).

Paris. — În cercurile diplomatice de aici să ia ca lucru sigur, că Rusia va primi să împlinească rugarea Bulgariei de a-i mijloci pace.

Viena. — În cercuri diplomatice sîrbești și grecești să spune că da, și Sîrbia și Grecia vor primi cererea de armistițiu a Bulgariei ajunsă la neputință, — dacă întii Bulgaria declară (să mărturisește), că nu mai stă pe temeiul contractului de naintea războiului cu Turcia, ci că acum dă curs liber la petracări (îrqueli) nouă asupra hotarelor celor nouă a țărilor lor.

Berlin. — Aici să ține a se ști, că Rusia e pentru o pace nu numai între țările surori (cari își scriseră cu slove așa de frumoase roșii, dragostea de „soră” una pe spatele celelaltele!), ci și pentru o înțelegere cu România. Intre Sofia

și București ci-că ar fi curgere în cercări de a se ajunge la o înțelegere asupra hotărâului nou cerut de România, și Rusia stăruie, ca de-odată cu înțelegerea și croirea pe cale pacinică a noului hotăr, să se închee și o nouă alianță balcanică (tovărășie a statelor din Balcani), și anume o alianță în care să intre în România.

Viena. — În jurul armistițiului dintre statele încăerate, nu s-a știut încă ce ținută va avea Rusia: pășește ea singură cu încercările de pace, ori cere și spriginul altor puteri.

Atita însă să spună ca sigur, ca Serbia și Grecia numai așa să învoesc la armistițiu (stare pe loc deocamdată a armelor), dacă primesc asigurarea, că acest armistițiu va fi serios și ținut cu cinste de soața lor puțin vrednică de încredere în fructul acesta!

Nouă primejdie.

Pentru sfătoșenia Austriei.

Viena. — În cercuri diplomatice de aici, bine cunoscătoare a lucrurilor, să spun următoarele: Numai după întervenirea Rusiei să va vedea, că ce vrea Serbia și ce e aplicată a da Bulgaria, ca să fie pace între ele!

Un lucru trebuie însă adus aminte tuturor de pe acum: că Austro-ungaria își va spune cuvântul său, și își va pune în câmpăna trecerea sa la statorirea nouelor hotărâri ale acestor state!

Care va să zică: Dacă Serbia va cere hotărâre prea largă, așa precum, ca biruitoare, poate să-și ceară și să-și zmulgă dela Bulgaria înfrîntă, — atunci Austro-ungaria va zice: Dar nu mă învoesc eu, ca Serbia să-mi crească așa de tare aci în coastă!

Și iacă primejdia cea nouă gata. Austro-ungaria zicind așa, Rusia va zice și de ciudă ca ba da, ea vrea așa cum vrea și Serbia! — Și ușor le poate sări țandăra să-și arate acestea două dinții una spre alta!

Bulgarii respinși tare înapoi!

Viena. — Ministrul președinte (sîrb) Passici a spus în 10 Iul. trimisului la Belgrad al foii „Neue Freie Presse (din Viena), următoarele despre stările de cîmpul de războiu:

— În clipa aceasta nu s-a mai aflat nici un picior de bulgar pe pămînt sîrbesc, ba nici pe hotărele cuprinse dela Turci de Sirbi! Acum va urma lupta hotărîtoare!

„E înse, bine înțeles, prea de timpuriu a vorbi de o pace! Și mai ales e de sine înțeles, că, în urma pagubelor mari de bani și singe, îndurate de Serbia din vina Bulgariei, temeiul, baza, pe care s-a putea face pacea între aceste două țări mai înainte de încăerarea lor, — azi s'a schimbat!

Cine-i de vină?

London. — Aici să spună, că vina pentru nenorocul Bulgarilor, e a ministrului președinte Danev!

Căci generalul Savov avea planul, că cu toată puterea armatei bulgare să se sloboază asupra inimii Sirbiei! Aci, într'un loc, s'o lovească dintr'una și greu! Dar acest plan de războiu al lui Savov a fost schimbat de Danev, care, în marea lui umblare după grațiile (plăcerile) Rusiei, să temea că așa ceva va fi foarte neplăcut Rusiei, și de aceea a schimbat planul, îndreptînd loviturile spre alte puncte. — iar așa lucrul ieși, cum să vede, pe dos!

Or fi povești bulgărești și astea, ca să arate că puteau fi, vestiții de ei, și mai groaznici, dar, mi-te, au „cruțat“ (nu rîdeți!) pe Sirbi...

Desmințiri bulgare.

Sofia. — Știrile despre înfrîngerile bulgare de ieri la Cociana și aiurea, nu-s adevărate, căci doar toate micile atacuri de cole și colo au fost date numai pentru a co-peri retragerea în ordine a armatelor bulgare spre Bregalița!.. (Auzi, auzi! Ce isteți!) Retragerea s'a dus în deplinire în toată ordinea. Sirbii au suferit în această retragere perdederi atît de grele, încît n'au putut urmări pe Bulgari. (Nu, nu! Atita erau Bulgarii de iuți de picicare în „retragerea“ cea „în ordine“, încît Sirbii nu s'a puteau ținea de ei. Stai pe loc măi țigane! Ba stai tu, că după tine nu fuge nimel!..)

„Armata bulgară (cea pe fugă) pe lîngă toate încordările Sirbilor de a o împedeca, să va fi împreunat cu celelalte două armate bulgare, și după ciocnirea aspră de lîngă Küstendil, să trezesc nouă nădejdi, că ele vor birui!

Sofia. — Ieri armatele bulgare au avut mare izbîndă la Sultantepe — Patarița, respingînd pe Sirbi cu mari perdederi! Și la Cociana au respins pe inamic.

Sofia. — Știri venite azi la ministeriul de războiu, spun, că generalul Ivanov a avut mari izbînde asupra Grecilor la Doiran. Regele l'a înălțat pentru asta la rangul de divizioner!

Ce spun Sirbii.

Ūsküb. — După lupte conduse isteț din parte sîrbească timp de două zile, — Bulgarii obosiți de atacurile nereușite, s'au retras din liniile de apărare Enos—Obadic—Grace—Istip. În sus și Istipul l'au deșertat. Și se retrag în nerînduială. Drumul pe unde să retrag e plin de viței (bornee), de arme și de rănii ori bolnavi, căzuți.

Ūsküb. — A treia armată sîrbească a cuprins azi Radivoste, unde era locul de sfat al statului major conducător al armatei bulgare a 4-a. Armata bulgară de aci a fost aproape de tot nimicită de Sirbi! Mulți din soldații bulgari și-au aruncat armele și și-au căutat scăparea de-adreptul în munții vecini.

GRECII

Ate na. — Armata bulgară care era la Istip, Crivolaț și Cociana, e în

retragere, căci o amenință primejdia de a fi atacată în spate armata grecească ce înaintează în sus!

Ate na. — Bulgarii s'au retras din Cavala, ba, precum să zvoneste, și din Dedeagaci!

Admiralul (generalul de corăbii) Kunduriotis, a cuprins portul de mare al orașului Cavala, ce era în mâni bulgare. — Armatele grecești au cuprins și valea Strumița.

Ate na. — Știrile venite dela Regele Constantin despre mersul lucrurilor pe cîmpul de războiu, au fost celite în piețele publice poporului, stîrnind bucurie și însuflețire mare! Lumea strigă: „În sus, pân' la Sofia!“

Groazele luptelor.

Belgrad. — Guvernul sîrbesc a cerut ieri telegrafic dela o fabrică din Germania 1500 măști metrice de lucruri de legat rănii, căci e grozav numărul celor ce vin căzuți pe cîmpul de războiu în rane. Spitalele nu-i mai încap! E lipsă și de medici. A mai venit și nenorocirea cu colera, care s'a ivit și în Belgrad. Și fata ambasadorului rusesc Hartvig, s'a bolnăvit de coleră.

Luptă nouă.

Sofia. — Din partea Pirotoului să aud mugetele tunurilor. Așa să vede că acolo s'a început lupta cea mare, hotărîtoare!

Belgrad. — Atacul oștilor bulgare la Piroto, Zajeciar și Vranja. s'a sfîrșit cu înfrîngere zdrobitoare pentru ele!

Belgrad. — După știri oficiale, trugele bulgare ce intrase în Kujazovaț au fost cu totul nimicite de atacurile înverșunate sîrbești!

Vasele române pe Dunăre.

Galați. — De-odată cu mobilizarea corpului de armată III de Galați, s'au pus în slujba armatei și 4 monitoare (vase mai mari) de pe Dunăre, cari, ajutate de 8 vase mai mici, au pornit de aici (din Galați) ca să se așeze în fața porturilor bulgare de pe Dunăre la Rusciuc, Șistov, Nicopoli și Lompanca. Cum Dunărea e mare, apele ei sunt prielnice pentru umblarea acestor vase grele, cari să facă slujbă de războiu.

România a intrat în Bulgaria.

București, 11 Iulie — Pasul hotărîtor al zilei de ieri (Vineri) e: că guvernul român a trimis știre celui bulgar, că armata română va intra în Bulgaria, și că România voeste să aibă și ea cuvînt la împărțirea moștenirii Turciei europene!

București. — Intrarea armatei române pe hotăr bulgar s'a început ieri (Vineri).

București. — După știri oficiale, armata română a cuprins

Silistra fără a întîmpina nici o împotrivire. Cele 500 de soldați bulgari ce să mai aflau în oraș, s'au dat prinși Românilor fără a trage nici un glonț asupra lor.

Primarul orașului a ieșit naîntea generalului român ce venea în fruntea armatei, aducîndu-i pe o tavă pâine și sare, semnele supunerii.

Număroșii locuitorii români Turci și Tătari ce să află în Silistra, au primit cu nespuse bucurie intrarea armatelor române în oraș și luarea orașului în samă de ele! Steagurile românești au fost arborate și filfăe pe casele lor!

Sofia. — Guvernul bulgar a dat îndrumare armaiei și orașelor și satelor din spre hotărul român, că să nu facă nici o împotrivire armatei românești pe unde ea va înainta. Soldații bulgari să se tragă napoi din calea armatelor române, — nefiind în stare a le face o împotrivire vrednică de luat în samă.

București. — Armata română a străbătut deja Vineri (până azi Sîmbătă, dimineața) ca la 15 kilometri adînc în Bulgaria.

București. — Ieri ambasadorul (trimisul) Austro-ungariei și cel Italian la București, s'au sfătuit îndelung cu ministrul-președinte Maiorescu. Asupra celor ce s'au vorbit între ei, să păstrează cea mai mare taină.

București. — Guvernul român a trimis celui bulgar vestire despre pășirea sa zicînd: Am făcut de cu vreme (încă prin 5 Iunie) luător aminte guvernul bulgar, că de intră în războiu nou (cu Serbia, Grecia), România nu mai poate privi nepăsătoare noul războiu aci în vecini de ea. Guvernul bulgar n'a aflat de cuvîntă a da nici măcar un răspuns vestirii României, ci a intrat în războiu cu vecinele și soațele sale. Din pricina asta, România vine a-și împlini făgăduința și a intra în Bulgaria în scop de a face ordine și a păzi împărțirea dreaptă a moștenirii după Turcia.

București. — Avîndu-se în vedere însemnătatea zilelor, dieta română e conchemată pe 16 Iulie n. la București, avînd a-și spune și ea cuvîntul asupra hotărîrii guvernului de a cuprinde hotăr în țară streină.

București. — În vederea zilelor însemnate și pline de răspundere grea, e vorba ca guvernul de acum al României, care stă din politici ai partidului „conservator“, să facă loc și la cîșiva ministri ai partidului „liberal“, așa că pentru faptele guvernului să fie răspunzători țării și istoriei, căpeteniilor amînduor partidelor politice.

Soartea Bulgariei.

Sofia. — Ministrul președinte Danev, strîmțorat și văzîndu-și vi-surile de mărire (mai curînd de umflare ca broasca ce voia să se facă bou!) spulberate, — a telegra-

fa! la Petersburg, că roagă pe Rusia să păsească repede la mijloc pentru a face pace între ea și Serbia cu Grecia! Că ea, Bulgaria, își pune în mâna Rusiei toată soarta sa!

Sofia. — Întimplările grozavelor zile din urmă, au zdrobit așa de tare sufletește pe Regele Ferdinand, că a căzut bolnav la pat. El e atât de întristat și înspăimântat, încât pare a să fi întunecat la minte!

Răsturnări în Bulgaria.

Belgrad. — Aici sosesc știri îngrijitoare despre stările din Bulgaria. Armata ferbe de nemulțumire, celășenii asemenea. E teamă de răsccoală contra guvernului și a Regelui.

Ivanov, prins?

Ūsküb. — La comanda generală a armatei sirbești a sosit știrea, că generalul bulgar Ivanov, cel trimis asupra Grecilor (biruitorul dela Adrianopol, pentru care Regele Ferdinand, pe temeiul unei știri mincinoase bulgare, a plăns de bucurie că ar fi bătut pe Greci!) — a fost prins de Greci și de Sârbi cu toată armata lui!

În retragerea sa din calea Grecilor, a ajuns până aproape de Sirbi, și așa, ajungând între două armate, a fost prins.

Belgrad. — Și din naintea Sirbilor, Bulgarii să retrag pe toată linia în desnădejde și nerînduială! Unde mai fac împotriviri, sunt bătălii de armatele sirbești bete de curagiu și de bucurie!

Duminică, 12 Iulie.

Zvon că Regele Ferdinand ar fi fost omorât! — După Danev s'a tras foc de revolver!

În Sofia e revoluție ce să întinde și încolo peste țară!

Armatele române au ajuns la Turtucaia și Rusciuc!

București. — Aici vin din Sofia știri alarmate: Să spune că în Sofia s'a răsculat poporațiunea, aflînd ea abia acum de înfrîngerile zdrobitoare suferite de armata bulgară pe cîmpul de războiu.

Mulțimea răsculată a dat năvală asupra palatului regal! Poliția singură nefiind în stare a opri valurile turbate ale poporului, — a cerut ajutorul miliției, cită să mai află în oraș, — și soldații ieșind din casarme întru apărarea Regelui, au tras salve de focuri în mulțime! Numărul morșilor și rănișilor ar fi foarte mare!

Adecă, după nebuna vărsare de sînge pe cîmpul acestui războiu pornit asupra soșilor de ieri, — acum armele bulgare varsă și ele sînge bulgar în inima țării, în fața palatului regal! Astea s urmările sfătosului Dr. Danev, cel atât de tare la cap!

București. — Să vestește din Sofia, că răsculații au impresurat

palatul regal și că asupra lui Danev s'a făcut un atentat (încercare de a-l răpune). Cînd el eșia dela ministeriu, cineva a tras un foc de revolver asupra lui, dar nu l'a nimerit.

Viena. — La consulatul bulgar de aici, e spaima tot mai mare, căci din Sofia sosesc într'una știri tot mai rele!

Poporațiunea numai acum a știut ca veștile despre „biruințele“ armatei, au fost mincinoase, și însufleșirea de pîn'aci, s'a schimbat cu o uriașă amărăciune, care va izbucni în revoluție!

Viena. — Aici să aude, că Regele Ferdinand al Bulgariei vrea să abzică de tron (să se retragă din el), lăsînd să urce în tron fiul seu Boriș. Că el nu mai poate duce greutățile conducerii acestei țări furtunoase!

București. — Un ziar de aici primește din București știrea, că Regele Ferdinand ar fi fost omorât! — Știrea s'a desmințit.

Sofia. — Orașul e în plină stare de revoluție. E știut aici azi de toți că orașul mișună de agenți rusești, cari asmuță lumea contra familiei domnitoare (care prea începuse a trage cu ochiul spre Austria)... Rusia pregătește lui Ferdinand soarta pe care a avut-o Alexandru Batenberg (un Principe bulgar viteaz care a bătut pe Sirbi acum vre-o 20 de ani, dar fiindcă apleca spre Austria și Germania, a fost zmulș din tron și alungat din țară, tocmai după ce ieșise biruitor).

Scopul lucrării rusești e, a sili pe Ferdinand a să retrage din tron!

Viena. — Și aci să în lanș știrile cu amănunte despre biruințele sirbești și grecești a celor din urmă zile și despre înfrîngerile bulgare. În apropiere de Cociana Sirbii au pus mîna pe uriașe prade de războiu: 14 brutării (coacerei de pâne) cu uriașe cătățimi de fărină și alte hrane, li-au căzut în mîni, părăsite de Bulgarii fugiți!

Trupele române prin Bulgaria.

Au trecut Dunărea pe la Călăraș și Oltenița; — alt rînd va trece în Sirbia.

București. — Trupele române au intrat în Bulgaria prin trei puncte: O parte a trecut Dunărea pe pod de luntre (de pontoane) pe la Călărași. Aceste trupe au cuprins orașul Silistra!

Altă parte a trecut Dunărea, tot pe pod de luntre, la Oltenița, și astea au cuprins orașul de pe țărmul Dunării Turtucaia, (oraș în care sunt mulți Români, a căror școală le-o închisese Bulgaria numai mai anul trecut, voind să-i bulgarizeze! Acum acești Români sar

sus de bucurie și mulțumesc lui Dzeu că văd armata română intrînd în orașul lor!)

Aceste trupe au fost pe pămînt bulgar încă *Vineri la amiazi!*

Iar grosul armatelor române a trecut hotarul *Sâmbătă*, prin Dobrovia, — avînd să înainteze prin Dobrovia bulgară, cuprinzînd hotarul ce duce spre Dobrici (oraș cam la mijlocul drumului pe linia Turtucaia la Balcic, dela Dunăre la Mare). Armatele sunt duse cu trenul făcut numai anul trecut prin Dobrovia spre Ilanlic. De aci, dela hotar, armata română dobrogeană s'a împărțit în două părți. O parte înaintează prin hotarul bulgar spre orașul Dobrici, cealaltă spre Balcic, pe cari le vor cuprinde (leau și cuprins deja). Aceste două aripi de armată înaintează sub comanda generalilor Cotescu și Crăiniceanu.

Rusciucul în mîni române!

Viena. — Din București să telegrafiază, că armatele române au cuprins pe țărmul Dunării orașele Silistra, Turtucaia și Rusciucul!

Rusciucul e oraș mare bulgar pe țărmul Dunării, în fața Giurgiului din România. Dacă știrea e adevărată, atunci ea înseamnă, că România nu să mulțumește cu linia ce o cerea înainte vreme: Turtucaia—Balcic, ci cere vechiul hotar ce i-se făgăduise de Țarul după războiul dela 1878: dela Rusciuc peste Șumla la Varna!

London. — Aici să înne, că Țarul Nicolae al Rusiei, a trimis o telegramă Regelui Carol al României, în care îl sfătuește, că armata română să nu meargă prea a-dînc prin Bulgaria înaintarea sa! Telegrama aceasta a fost desbătută în sfatul de ieri al ministrilor.

Armistițiu.

Paris. — Mijlocirile Austrougariilor și a Rusiei la Bulgari, Sirbi și Greci, au dus la sfîrșitul dorit: Cele două părți contrare s'au învoita încheia armistițiu (închiderea focului) pentru a putea pregăti apoi pacea.

Viena. — Să adeverește știrea că armatele române au cuprins și Rusciucul! Nicăiri nu dau peste nici o împotrivire!

București. — Generalul Hirjeu a telegrafat Regelui, că Vineri la orele 12 a intrat în Silistra și orașul i-a fost dat în samă, cu semnele de supunere. Luîndu-l în samă a numit îndată deregătorii supuse României și a vestit că deocamdată orașul stă sub dreptul statar (judecată ca în vreme de războiu, cînd ori-ce saptă să judecă de un tribunal militar, scurt și repede, pedepsînd toate călcările de lege cu glon!)

Viena. — Aici a sosit știrea că armatele române au cuprins deja și orașele Dobrici și Balcic și înaintează acum mai departe prin Cuadrilater spre Șumla și Varna! Armatele bulgare, pușine, ce mai sunt prin aceste părți, să retrag ori să dau plainice Românilor.

Soldați bulgari dezertați la România.

București. — Peste 2000 de soldați bulgari au fugit pe pămînt românesc, cu mulți ofițeri ai lor. — Ei spun că stările din armata bulgară sunt de nesuferit! Regimente întregi făgăduesc supunerea mai departe comandanților lor, — spunînd că nu mai pot aduce jertfele de suferințe și lipsuri ce li-se cer!

Ei spun că în Bulgaria va urma revoluție!, — care va vărsa, fără de nici un folos, alt rînd de sînge nevinovat.

Armata e foarte revoltată contra politicianilor, cari n'au știut unde trebuie să se oprească în mersul lucrurilor, ca să fie spre gloria țării, nu spre potopul ei, în care, iacă, o împinseră!

Intrare în Sirbia?

București. — Să spune, că o armată română va intra în Sirbia, trecînd Dunărea pe la Vidin ori Turnu-Severin, — spre a fi de ajutor armatelor sirbești din, spre Valea Timocului, în înaintarea lor spre Sofia (inima Bulgariei).

Lumea însă vrea să înțeleagă lucrul acesta altfel! Să spune că Sirbia a făgăduit României, că, de nu lasă pe Bulgaria s'o zdrobească (lucru de care avea teamă), ci o ajută să-și iee din Macedonia aceea ce Bulgaria nu vrea să-i dea, apoi îi dă României o parte din Valea-Timocului (dela Turnu-Severin peste Dunăre), unde locuiesc foarte mulți Români, ca la 300.000. Această intrare în acea vale a Sirbiei, ar fi în legătură cu făgăduința din vorbă.

Incorporarea hotarelor cuprinse

București. — Dieta României e chemată la ședință pe Mărcuri în 16 Iulie n. și ea va decreta (va vesti sărbătorește) de alipite și încorporate la România hotarele și orașele pe care le-a cuprins din Bulgaria! Așa că asupra acelora, țîrguială nu mai poate fi!

București. — Cenzura (supraveghierea) română e foarte aspră asupra foilor. De-aceia foile de aici nu pot da nici un fel de știri despre mișcările trupelor.

Telegramele și știrile de telefon să foarfecă și să cern, încît numai puțin de tot să poate spune prin ele.

Știrile și mai nouă, ce vor sosi Luni-Marți-Mercuri în săptămîna de față, le vom aduce în numărul nostru de Joi.

Editor și red. resp. Pompiliu Albu. Tipografia Nouă I. Moța, în Orăștie.

Pompiliu Albu